Sasao a panagtagilako a Malayo ken kreol

Sasao a panagtagilako a Malayo ken kreol	
Bahasa-Bahasa Melayu Dagang dan Kreol	
Patubo iti	Abagatan a daya nga Asia, Abagatan nga Asia ken Australia
Etnisidad	nadumaduma
Pamilia	Kreol ▪ **Sasao a panagtagilako a Malayo ken kreol**
Kodkodigo ti pagsasao	
ISO 639-2	`crp (https://www.loc.gov/standards/iso639-2/php/langcodes_name.php?code_ID=103)`
ISO 639-3	–

Iti pay maipatinayon iti klasiko ken literario a porma, ti Malayo ket addaan idi kadagiti rehional a dialekto a naitakder kalpasan ti iruruar ti imperio a Srivijaya. Naiwarwaras pay ti Malayo babaen ti inter-etniko a pannakaiyasideg ken ti panagtagilako iti ballasiw ti purpuro Malayo nga ad-adayo ngem iti Filipinas. Ti pannakaiyasideg ket nagresultaan iti maysa a lingua franca a kinunkuna idi a kas *Malayo Bazaar* wenno *ababa a Malayo* ken iti Malayo a *Melayu Pasar*. Daytoy ket sapasap a naipampamattian a ti Malayo Bazaar ket maysa idi a pidgin, nga inimpluensiaan babaen ti pannakaiyasideg babaen dagiti agtagtagilako a Malayo, Insik, Portuges, ken Olandes.

Malaksid iti sapsap a panagpalaka a mapasamak kadagiti pidgin, ti lingua franca a Malayo ket addaan idi kadagiti nadumaduma a naisangayan a pannakailasin. Ti maysa idi ket dagiti panagkukua ket binukel iti *punya* 'ti agtagikua'; ti sabali pay ket dagiti ad-adu ngem maysa a pangsandi ket binukel iti *orang* 'tao'. Dagiti laeng Malayiko a pangsuldong a nabatbati a produktibo ket ti *tər-* ken *bər-*.

Dagiti sabali a langa:

- Ti *Ada* ket nagbalin a progresibo a partikula.
- Dagiti napabassit a porma ti *ini* 'daytoy' ken *itu* 'dayta' sakbay ti maysa a pangnagan ket nagbalinda a dagiti panangikeddeng.
- Ti berbo a *pərgi* 'mapan' ket napabassit, ken nagbalin a maysa a preposision 'agpaturong'.
- Dagiti kausatibo a konstruksion ket nabukel iti *kasi* wenno *bəri* 'mangited' wenno *bikin* wenno *buat* 'agaramid'.
- Ti bugbugtong a preposision, masansan a *sama*, ket inus-usar idi kadagiti nadumaduma nga annong, mairaman ti dagus wenno di dagus a banag.[1]

Kas pagasarigan,[2]

- *Rumah-ku* 'ti balayko' ket agbalin a *Saya punya rumah*
- *Saya pukul dia* 'Kinabilko isuna' ket agbalin a *Saya kasi pukul dia*
- *Megat dipukul Robert* 'Ni Megat ket kinabil babaen ni Robert' ket agbalin a *Megat dipukul dek Robert*

Ti Malayo Bazaar ket inus-usar iti limitado a sakup iti Singapuer ken Malaysia, kaaduan kadagiti laklakay a kaputotan wenno tattao a saan a makaaammo iti Ingles.[3] Ti kangrunaan a rason a gapuanan ti panagpabassit ti Malayo Bazaar Malay ket gapu ta ti pidgin a Malayo ket nakreolisado ken nagpartuat kadagiti nadumaduma a baro a pagsasao.[4] Ti sabali pay a rason ket gapu ti iyaakar dagiti pormal ken impormal a konteksto, ti Malayo Bazaar ket main-inut a sukatan babaen ti Ingles, a ti Ingles ti lingua franca dagiti ub-ubing a kaputotan.[3]

Dagiti linaon

Malayo Baba

Malayo Baba	
Patubo iti	Malaysia (Melaka)
Etnisidad	250,000 (1986)[5]
Patubo a mangisasao	(12,000 ti nadakamat idi 1986–2006)[5]
Pamilia	Naibatay iti Malayo a kreol
Kodkodigo ti pagsasao	
ISO 639-3	`mbf`
Glottolog	`baba1267 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/baba1267)`[6]

Ti **Malayo Baba** wenno **Malayo Peranakan**, ket maysa idi nga agdumaduma a grupo dagiti pidgin, naisasao iti Melaka ngem ganggani itan a naungaw. Dagitoy ti kita ti Malayo nga insasao babaen dagiti Peranakan, dagiti kaputotan dagiti agtataeng nga Insik a nagtataeng iti Melaka manipud idi maika-15 a siglo.[9] Ti Malayo Baba ket asideg kadagiti panagtagilako a pidgin a nagbalin a kreolisado iti ballasiw ti Purpuro Malayo, a nagpataud iti kita dagiti Malayo a kreol a nakitkita ita nga aldaw. Ti maysa a kita ti Malayo Baba, a tinawtawagan iti **Peranakan**, ket insasao babaen dagiti Insik nga agtataeng iti Daya a Java. Daytoy ket laok ti Malayo wenno Indones nga agraman iti lokal a Habanes (dialekto ti Daya a Habanes) ken dagiti elemento ti Insik (naipangpangruna ti Hokkien). Daytoy a partikular a kita ket mabirukan laeng iti Daya a Java, a naipangpangruna iti Surabaya ken dagiti kaarruba a lugar. Bayat a dagiti sabali nga Insik ket maitarawidwid nga agsao kadagiti kita ti pagsasao dagiti lugar a pagtaenganda (dagiti Insik iti Tengnga a Java ket agsaoda iti Ngato wenno Pagalagadan a Habanes iti inaldaw a

pannakisinnaritada; iti Laud at Java, maitarawidwidda nga agsao iti Sundanes), iti Surabaya dagiti ub-ubing nga etniko a tattao nga Insik ket maitarawidwiddda nga agsao iti puro a Habanes (dialekto t Surabaya) ken agadalda iti Mandarin kadagiti kurso.

Adda dagiti agdama a basbassit ngem 1,000 nga agsasao ti Malayo Baba iti Melaka, ken basbassit ngem 1,000 nga agsasao iti Malayo Baba iti Singapur.[10] Kaaduan a naisasao ti Malayo Baba babaen dagiti laklakay a populasion.[11]

Peranakan	
Baba Indones	
Rehion	Java
Patubo a mangisasao	(20,000 ti nadakamat idi 1981)[7]
Pamilia	Naibatay iti Malayo a kreol
Kodkodigo ti pagsasao	
ISO 639-3	pea
Glottolog	pera1256 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/pera1256)[8]

Pagarigan (Naisasao iti Surabaya):

- *Kamu mbok ojok gitu!* : Saanka nga agtignay ti kasta!
- *Yak apa kabarnya si Eli?* : Kumusta ni Eli?
- *Ntik kamu pigio ambek cecemu ae ya.* : Sumurotka iti kabsatmo, okay?
- *Nih, makanen sakadae.* : Pangngaasi a manganka!
- *Kamu cariken bukune koko ndhek rumahe Ling Ling.* : Birukem ti libro ni adingmo idiay balay ni Ling Ling.

Pagarigan (Naisasao iti Melaka-Singapur):[12]

- *Dia suka datang sini sembang.* : Kayatna ti mapan ditoy nga agtsismis.
- *Keliap-keliap, dia naik angin.* : Napungtotan bassit, nakaunget.
- *Gua tunggu dia sampai gua k'ee geram.* : Inur-urayko isuna aginggana idi nakaungetak.
- *Oo-wa! Kinajeet, dia pasang kuat.* : Wow! Naestilo ti kawesna ita nga aldaw!

Malayo Betawi

Ti Malayo Betawi, ammo pay akas Jakarta wenno Malayo Java, ket ti maysa a kreolisado a Malayo a naisasao iti Jakarta (ti moderno a nagan para iti Betawi) ken dagiti kaarrubayanna. Ti Betawiano wenno *Omong Betawi* ket naibatay iti Malayo Bazaar (Melayu Pasar) ngem inimpluensiaan dagiti nadumaduma a pagsasao a kas ti Habanes, Sundanes (ti lugar a pinalikmutan babaen ti lugar nga agsasao iti Sundanes), Insik (naipangpangruna ti Hokkien), Portuges, Olandes, Balines ken dadduma pay. Ti Betawiano a kreol ket nangrugrugi a maus-usar kalpasan idi 1750 idiay Batavia, ken sinukatanna ti kreol a Portuges a kas ti *lingua franca*.[13]

Ti Malayo a Betawiano ket inimpluensiaan pay babaen ti estilo nga Insik a Malayo nga insasao babaen dagiti nasapsapa nga immay nga agtataeng nga Insik.

Daytoy ket nabalinen a nadayeg unay a pagsasao a naipangpangruna kadagiti ub-ubing a kaputotan iti Indonesia gapu ti usarna iti telebision (kas ti *sinetron* wenno *sitcom*).

Ti Malayo Betawi ket ti tinaudan idi ti Malayo Cocos.

Malayo Kreol ti Malacca

Naisasao manipud idi maika-16 a siglo babaen dagiti kaputotan dagiti agtagtagilako a Tamil iti Linglingsat ti Malacca. Daytoy ket mabalin a historiko a kabagian ti Malayo ti Kreol a Sri Lanka.

Malayo Kreol ti Malacca
Chitties Creole Malay

Matmatayen ti agdama kasasaad ti pagsasao, gapu dagiti panagiinnasawa ken panagak-akar. Imbesdan nga immal-alis nga agsasao iti Malayo.[15]

Patubo iti	Malaysia
Etnisidad	300 (awan petsa)
Patubo a mangisasao	di ammo
Pamilia	Naibatay iti Malayo a kreol
Kodkodigo ti pagsasao	
ISO 639-3	`ccm`
Glottolog	`mala1482` (http://glottolog.org/resource/languoid/id/mala1482)[14]

Malayo Sri Lanka

Ti pagsasao a Malayo Kreol ti Sri Lanka ket ti naiduma a laok ti Pagsasao a Sinhala ken ti Pagsasao a Tamil iti Malayo. Ti Malayo a Sri Lanka ket ti naestruktura a bernakular iti batayan a Malayo nga insasao babaen dagiti saan a basbassit ngem lima a nadumaduma a komunidad iti Sri Lanka a nagbalbaliw a nakaro a managbaliw manipud kadagiti sabali a kita ti Malayo gapu ti intimado a pannakaiyasideg kadagiti dominente a pagsasao ti Sinhala ken Tamil. Dagiti Malayo ti Sri Lanka, a dagiti tinaudanda ket mairaman dagiti agtrabtrabaho nga inyeg babaen dagiti Olandes ken Briton, ken dagiti pay soldado iti garison Olandes, ket buklen itan ti 0.3% iti populasion, ken agadu iti agarup a 46,000. Daytoy ket insasao babaen ti komunidad dagiti Malayo a Sri Lankano iti Sri Lanka ken dagiti pay Sinhalese iti Hambantota.[16][17]

Malayo Bazaar ti Singapur

Ti Malayo Bazaar ti Singapur, ammo pay a kas Malayo Bazaar, Malayo Pasar, wenno Malayo ti Tiendaan , ket ti Malayo a naileksiko a pidgin, a naisasao idiay Singapur.[3] Nagkontribusion ti Tamil ken Hokkien iti panagpadur-as ti Malayo Bazaar, a ti Hokkien ti dominente a subestrato a pagsasao ti Malayo Bazaar, a ti Malayo ti leksipikado a pagsasao.[18] Nupay kasta, adda dagiti adu a naikabkabil a pagsasao nga insasao dagiti imigrante a nakaited pay iti panagpadur-as ti Malayo Bazaar, a mairaman dagiti pagsasao nga insasao babaen dagiti Malayo, Insik, Indiano, Eurasiano, ken Europeano. Naikuyog a rimmuar ti Malayo Bazaar ti Singapur it ipanaglukat ti puerto ti nawaya panagtagilako ti Singapur idi 1819, tapno madaeran dagiti lapped iti pannakisinnarita ken dagiti transaksion ti negosio. Gapu ta ti Singapur ket addaan kadagiti uppat nga opisial a pagsasao (Ingles, Mandarin, Malayo, ken Tamil), saan laeng a lingua franca ti Malayo Bazaar ti Singapur inter-etniko a pannakisarita, ngem inus-usar pay daytoy iti intra-grupo a pannakisarita. Kaaduana naisasao ti Malayo Bazaar ti Singapur babaen dagiti allakay ken dagiti agpakatengnga ti tawtawen nga agtrabtrabaho ita nga aldaw, ngem bumasbassiten ti kasasaad ti pagsasao gapu dagiti annuroten ti pagsasao ken dagiti kampania ti pagsasao nga agraman iti basbassit ngem 10,000 nga agsasao.[3]

Pidgin ti Broome Pearling Lugger

Ti maysa a pidgin nga inus-usar iti industria ti perlas iti Laud nga Australia.

Malayo Sabah

Ti naibatay iti pidgin akita ti pagalagadan a Malayo, ti Malayo Sabah ket maysa a lokal a pagsasao ti panagtagilako.[22] Adda dagiti adu a blang dagiti patneng nga agsasao kadagiti urbano a lugar, kaaduan dagiti ubbing nga addaan iti maikadua a patneng a pagsasao. Adda met dagiti sumagmamano nga agsasao kadagiti akin-abagatan unay a parte ti Filipinas, a naipangpangruna ti Purpuro ti Sulu a kas pagsasao iti panagtagilako.

Malayo Sabah	
Rehion	Sabah, Purpuro ti Sulu, Labuan
Patubo a mangisasao	[19] 3 a riwriw nga L2 nga agsasao (2013)[20]
Pamilia	Naibatay iti Malayo a pidgin
Kodkodigo ti pagsasao	
ISO 639-3	`msi`
Glottolog	`saba1263 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/saba1263)`[21]

Malayo Makassar

Ti Malayo Makassar ket ti naibatay iti kreol nga aglalaok a pagsasao, a naaramid iti leksiko nn ti Malayo Bazaar, dagiti impleksion ti Makassares, ken dagiti aglalaok a sintaksis ti Malayo/Makassares.[25][26]

Daytoy ket adu a naisasao a kas maikadua a pagsasao iti Makassar,[27] ngem umad-adu pay a kas umuna a pagsasao dagiti ub-ubing a kaputotan.[26]

Malayo Makassar	
Patubo iti	Indonesia
Rehion	Makassar, Abagatan a Sulawesi
Patubo a mangisasao	*Awan*[23] Maikaduaa pagsasao: 1.9 a riwriw (2000)
Pamilia	Aglalaok a Malayo–Makassares
Kodkodigo ti pagsasao	
ISO 639-3	`mfp`
Glottolog	`maka1305 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/maka1305)`[24]

Malayo Balines

Ti Malayo Balines ket maysa a dialekto ti Malayo a naisasao iti isla ti Bali. Daytoy ket ammo pay a kas *Omong Kampung* ("sao ti purok") babaen dagiti mangisasao. Ti Malayo Balines ket ti kangrunaan a pagsasao ti etniko a Malayo nga agtataeng iti amianan akinlaud a parte ti isla, a nangruna kadagiti distrito ti Melaya ken Negara, Rehensia ti Jembrana.[29] Ti agdama kasasaad ti pagsasao ket maipangta.[30]

Malayo Balines	
Rehion	Bali
Patubo a mangisasao	[28]
Pamilia	Naibatay iti Malayo a kreol

Kodkodigo ti pagsasao	
ISO 639-3	`mhp`

Malayo ti Daya nga Indonesia

Dagiti kreol ti akindaya nga Indonesia[31] ket agparang a binukel dagiti Malayo ken Habanes, nga agus-usar iti Malayo a lingua franca, iti panangitakder ti monopolioda iti panagtagilako ti rekado sakbay ti panawen ti kolonial nga Europa. Addaan dagitoy iti bilang dagiti sapasap a langa:

- Ti *ə* ket agbalin nga *a*, *e*, wenno asimilado iti sumaganad a bokal
- Ti *i, u* ket bumaba iti *e, o* kadagiti sumagmamano nga enbironmento
- adda maysa a pannakapukaw dagiti kanungpalan a plosibo ti *p, t, k*, ken ti neutralisasion dagiti kanungpalan a paagong iti parte ti leksikon
- ti perpektibo a pangmarka ti *sudah* ket maipabassit iti *su* wenno *so*[1]

Kas pagarigan,[2]

- Ti *makan* ket agbalin a *makang*
- Ti *pergi* ket agbalin a *pigi* wenno *pi*
- Ti *terkejut* ket agbalin a *takajo*
- Ti *lembut* ket agbalin a *lombo*
- Ti *dapat* ket agbalin a *dapa*

Ti Bacan (sumaruno) ket mabalina ti kaduogan, ken agparang nga asideg a kabagian ti Malayo Brunei (a saan a kreol).

Malayo Bacanes

Ti Malayo Bacanes ket maysa a isolekto a Malayiko a naisasao iti Isla Bacan ken dagiti kaarubayanna, iti abagatan ti Halmahera, Amianan a Maluku. Ti Malayo Bacanes ket naikedeng maiduma ngen dagiti sabali a pagsasao a naala manipud iti Malayo iti akindaya nga Indonesia gapu ti duog a leksikonna ken inus-usar idi a kas maysa a suplementario a pagsasao iti rekonstruksion ti Proto-Malayiko.[33]

Malayo Bacanes	
Patubo iti	Indonesia
Rehion	Bacan, Amianan a Maluku
Patubo a mangisasao	6 (2012)[32]
Pamilia	Naibatay iti Malayo Brunei a kreol?
Kodkodigo ti pagsasao	
ISO 639-3	`btj`

Adda dagiti sumagmamano a balikas ti Bacanes a mapasamak kadagiti 1623 a bokabulario ti Wiltens & Danckaerts.[34] Narepaso pay ti Bacanes kadagiti 1914 a monograo ti Adriani & Kruijt. Dagiti kaaduan a naisalaysayan a panagadal ket babaen ni James T. Collins, a nangikeddeng a ti Bacan ket pudno a kita ti Malayo, a nagtaud manipud iti Malayo nga inusar iti Sultanato ti Bacan.[35]

Malayo Manado

Ti Malayo Manado ket ti sabali pay a kreol a lingua franca iti Manado ken Minahasa, Amianan a Sulawesi. Daytoy ket naibatay iti Malayo Ternateano ken nakaro nga inimpluensiaan babaen ti Ternateano, Olandes, sasao a Minahasa ken dagiti sumagmamano a balikas ti Portuges.

Dagiti pagarigan :

- *Kita* = Siak
- *Ngana* = sika
- *Torang* = datayo
- *Dorang* = isuda
- *Io* = wen
- *Nyanda'* = saan (' = glottal stop)

Dagiti sentensia :

- *Kita pe mama ada pi ka pasar* : Mapan ti inak iti tiendaan
- *Ngana so nyanda' makang dari kalamareng* : Saanka pay a nangan manipud idi kalman.
- *Ngana jang badusta pa kita* : Saanka nga agulbod kaniak
- *Torang so pasti bisa* : mabalinmi nga aramiden dayta

Gorap

Ti Gorap ket leksiko nga 85% a Malayo, ngem agraman pay kadagiti adu a balikas ti Ternate, ken dagiti urnos ti balikas ket maigiddiat manipud iti Austronesio ken sasao a Halmahera. Saanen a maadal dagiti ubbing ti pagsasao.

Gorap	
Rehion	Isla Morotai, tengnga a Halmahera
Patubo a mangisasao	(1,000 ti nadakamat idi 1992)[36]
Pamilia	Naibatay iti Malayo a kreol - Daya nga Indones - **Gorap**
Kodkodigo ti pagsasao	
ISO 639-3	goq

Ternate / Malayo ti Amianan a Maluku

Daytoy a kreol ket kapada ti Malayo Manado , ngem maigiddiat ti aweng ken bokabulario. Aduti porsiento ti bokabulariona ket binulod manipud iti Ternatean, kas ti: ngana : sika (sg) ngoni : ssika (pl) bifi : kuton ciri : matnag

Naisasao kadagiti isla ti Ternate, Tidore ken Halmahera, Amianan a Maluku para kadagiti inter-grupo a pannakisarita, ken iti Is-isla Sula.

Pagarigan :

- *Jang bafoya* : Saanka nga agulbod!

Malayo Kupang

Naisasao iti Kupang, Daya a Nusa Tenggara, iti laud a patingga ti Isla Timor. Daytoy ket naibatay iti duog a Malayo a kaaduan a nailalaok iti Olandes, Portuges ken dagiti lokal a pagsasao. Kapada ti Malayo Ambones nga agraman kadagiti nadumaduma a paggiddiatan iti bokabulario ken aweng. Ti gramatiko a sistemana ket kapada dagiti Kreol ti Malayo ti Daya nga Indonesia.

Malayo Kupang	
Rehion	Kupang, Laud a Timor
Patubo a mangisasao	200,000 (1997)[37] 100,000 nga L2 nga agsasao (awan petsa)[37]
Pamilia	Naibatay iti Malayo a

Dagiti pagarigan :

- *beta* = Siak

- *lu* = Sika
- *sonde* = Saan
- *Beta sonde tau, lai* = Diak ammo

	kreol - Daya nga Indones - **Malayo Kupang**
Kodkodigo ti pagsasao	
ISO 639-3	mkn

Malayo Alor

Naisasao ti Malao Alor iti Purpuro Alor. Namatmati dagiti agsasao ti Malayo Alor a sabali daytoy a rehistro ti pagalagadan nga Indones, ngem dagitoy dua ket dagiti prestihio a kita ti purpuro. Adu dagiti tattao a makaawat iti pagalagadan nga Indones, ngem saan a nalaing a makasao ken agpilpili nga inaldaw nga agusar iti Malayo Alor.[38]

Ti Malayo Alor ket naibatay iti Malayo Kupang; nupay kasta, nakaro a maigiddiat ti Malayo Alor manipud iti Malayo Kupang, a naipangpangruna dagiti pangsandi.[39]

Malayo Ambones

Immuna a naiyeg ti Malayo kadagiti agtagtagilako nga Ambon manipud iti Akinlaud nga Indonesia, ken napadur-as iti maysa a kreol idi kinolisado ti Imperio nga Olandes ti Maluku. Ti Malayo Ambones ket isu idi ti immuna a pagarigan ti transliterasion ti Malayo iti sinuratan a Romano, ken inus-usar a kas maysa a ramit dagiti misionario iti Akindaya nga Indonesia.

Malayo Bandanes

Ti maysa a naiduma a kita ti Malayo Maluku, a naisasao iti Is-isla Banda, Maluku. Nakaro a maigiddiat manipud iti Malayo Ambones ken para iti Ambones, maitarawidwid a nakakatkatawa ti uni ti Malayo Bandanes gapu kadagiti naisangayan a langana .

Pagarigan :

- *Beta* : Siak
- *pane* : sika
- *katorang* : datayo
- *mir* : kutkuton (naisiasi manipud iti Olandes : *mier*)

Malayo Bandanes	
Malayo Banda	
Patubo iti	Indonesia
Rehion	Is-isla Banda
Patubo a mangisasao	3,700 (2000)[40]
Pamilia	Naibatay iti Malayo a kreol - Daya nga Indones - **Malayo Bandanes**
Kodkodigo ti pagsasao	
ISO 639-3	bpq

Malayo Papuano/Irian

Ti Malayo Papuano ket ti nangruna a pannakaiyasideg a pagsasao iti Indones a kagudua ti Baro a Guinea. Ti Malayo Serui ketti maysa a kita ti Malayo Papuano a naisasao iti Is-isla Yapen, ken kadagiti pay asideg a pantar a luglugar iti nangruna a daga ti Baro a Guinea.

Kitaen pay

- Pagsasao a Petjo
- Pagsasao a Javindo
- Pidgin ti Broome Pearling Lugger

Dagiti nagibasaran

1. Wurm, Stephen A.; Mühlhäusler, Peter; Darrell T., Tryon, dagiti ed. (1996). *Atlas of languages of intercultural communication in the Pacific, Asia and the Americas*. p. 673.
2. Collins, James T. (1989). "Malay dialect research in Malaysia: the issue of perspective" (http://www.sabrizain.org/malaya/library/dialectresearch.pdf) (PDF). *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde*. **145** (2/3): 235–264. doi:10.1163/22134379-90003253 (https://doi.org/10.1163%2F22134379-90003253).
3. "APiCS Online – Survey chapter: Singapore Bazaar Malay" (https://apics-online.info/surveys/67). *apics-online.info*. Naala idi 2018-10-06.
4. Hammarström, Harald; Forkel, Robert; Haspelmath, Martin, dagiti ed. (2017). "Vehicular Malay" (http://glottolog.org/resource/languoid/id/vehi1234). *Glottolog 3.0* (iti Ingles). Jena, Alemania: Instituto para iti Ebolusionario nga Antropolohia ni Max Planck.
5. Baba Malay (https://www.ethnologue.com/18/language/mbf/) iti *Ethnologue* (Maika nga ed., 2015)
6. Hammarström, Harald; Forkel, Robert; Haspelmath, Martin, dagiti ed. (2017). "Baba Malay" (http://glottolog.org/resource/languoid/id/baba1267). *Glottolog 3.0* (iti Ingles). Jena, Alemania: Instituto para iti Ebolusionario nga Antropolohia ni Max Planck.
7. Peranakan Malay (https://www.ethnologue.com/18/language/pea/) iti *Ethnologue* (Maika nga ed., 2015)
8. Hammarström, Harald; Forkel, Robert; Haspelmath, Martin, dagiti ed. (2017). "Peranakan Indonesian" (http://glottolog.org/resource/languoid/id/pera1256). *Glottolog 3.0* (iti Ingles). Jena, Alemania: Instituto para iti Ebolusionario nga Antropolohia ni Max Planck.
9. *Baba Malay of Malacca* (http://www.bahasa-malaysia-simple-fun.com/malacca.html)
10. Lee, Nala Huiying (2014). *A Grammar of Baba Malay with Sociophonetic Considerations* (Tesis). University of Hawaiʻi at Mānoa. hdl:10125/101107 (https://hdl.handle.net/10125%2F101107).
11. "Malay, Baba" (https://www.ethnologue.com/language/mbf). *Ethnologue*. Naala idi 2018-10-07.
12. "BABA / PERANAKAN MALAY" (http://peranakan.hostoi.com/page2.htm). The Peranakan Resource Library. Naala idi 12 Disiembre 2014.
13. Gil, David, *Why Malay/Indonesian Undressed: Contact, Geography, and the Roll of the Dice* (https://web.archive.org/web/20100426175057/http://email.eva.mpg.de/~gil/ismil/12/abstracts/Gil.pdf) (PDF), naiyarkibo manipud iti kasisigud (http://email.eva.mpg.de/~gil/ismil/12/abstracts/Gil.pdf) (PDF) idi 26 Abril 2010
14. Hammarström, Harald; Forkel, Robert; Haspelmath, Martin, dagiti ed. (2017). "Malaccan Creole Malay" (http://glottolog.org/resource/languoid/id/mala1482). *Glottolog 3.0* (iti Ingles). Jena, Alemania: Instituto para iti Ebolusionario nga Antropolohia ni Max Planck.
15. "Malaccan Creole Malay" (https://www.ethnologue.com/language/ccm). *Ethnologue*. Naala idi 2018-10-07.
16. http://sealang.net/archives/nusa/pdf/nusa-v50-p43-57.pdf
17. Malays contact with Sri Langka. (http://www.iias.nl/iiasn/31/IIASN31_28SilvaJayasuriya.pdf)
18. Platt, John; Weber, Heidi (1980). *English in Singapore and Malaysia: Status, features, functions*. Oxford: Oxford University Press.
19. Sabah Malay (https://www.ethnologue.com/17/language/msi/) iti *Ethnologue* (maika-17 nga ed., 2013)
20. Sabah Malay (https://www.ethnologue.com/18/language/msi/) iti *Ethnologue* (Maika nga ed., 2015)
21. Hammarström, Harald; Forkel, Robert; Haspelmath, Martin, dagiti ed. (2017). "Brunei-Sabah Malay" (http://glottolog.org/resource/languoid/id/saba1263). *Glottolog 3.0* (iti Ingles). Jena, Alemania: Instituto para iti Ebolusionario nga Antropolohia ni Max Planck.

22. Hoogervorst, Tom G. (2011). "Some introductory notes on the development and characteristics of Sabah Malay" (https://doi.org/10.17510/wjhi.v13i1.9). *Wacana, Journal of the Humanities of Indonesia*. **13** (1): 50–77. doi:10.17510/wjhi.v13i1.9 (https://doi.org/10.17510%2Fwjhi.v13i1.9).
23. Makassar Malay (https://www.ethnologue.com/18/language/mfp/) iti *Ethnologue* (Maika nga ed., 2015)
24. Hammarström, Harald; Forkel, Robert; Haspelmath, Martin, dagiti ed. (2017). "Makassar Malay" (http://glottolog.org/resource/languoid/id/maka1305). *Glottolog 3.0* (iti Ingles). Jena, Alemania: Instituto para iti Ebolusionario nga Antropolohia ni Max Planck.
25. Wurm, Stephen A.; Mühlhäusler, Peter; Darrell T., Tryon, dagiti ed. (1996). *Atlas of languages of intercultural communication in the Pacific, Asia and the Americas*. p. 682.
26. "Makassarese Malay" (https://jakarta.shh.mpg.de/makassarese_malay.php). Jakarta Field Station of the Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology. Naala idi 2018-12-19.
27. "Malay, Makassar" (https://www.ethnologue.com/language/mfp). *Ethnologue*. Naala idi 2018-10-07.
28. Balinese Malay (https://www.ethnologue.com/18/language/mhp/) iti *Ethnologue* (Maika nga ed., 2015)
29. Bagus, I Gusti Ngurah; Denes, I Made; Laksana, I Ketut Darma; Putrini, Nyoman; Ginarsa, I Ketut (1985). *Kamus Melayu Bali-Indonesia* (http://repositori.kemdikbud.go.id/id/eprint/2939) (iti Indones). Jakarta: Pusat Pembinaan dan Pengembangan Bahasa. pp. xi.
30. "Malay, Balinese" (https://www.ethnologue.com/language/mhp). *Ethnologue*. Naala idi 2018-10-07.
31. Hammarström, Harald; Forkel, Robert; Haspelmath, Martin, dagiti ed. (2017). "Eastern Indonesia Trade Malay" (http://glottolog.org/resource/languoid/id/east2743). *Glottolog 3.0* (iti Ingles). Jena, Alemania: Instituto para iti Ebolusionario nga Antropolohia ni Max Planck.
32. Bacanese Malay (https://www.ethnologue.com/18/language/btj/) iti *Ethnologue* (Maika nga ed., 2015)
33. Adelaar, K. Alexander (1992). *Proto Malayic: the reconstruction of its phonology and parts of its lexicon and morphology*. Canberra: Dept. of Linguistics, Research School of Pacific Studies, the Australian National University. doi:10.15144/PL-C119 (https://doi.org/10.15144%2FPL-C119). hdl:1885/145782 (https://hdl.handle.net/1885%2F145782). ISBN 0-85883-408-1.
34. Wiltens, Caspar; Danckaerts, Sebastiaen (1623), *Vocabularium, ofte Woort-boek naer orare vanden alphabet in 't Duytsch-Maleysch ende Maleysch-Duytsch*, 's-Gravenhage. (iti Olandes) & (iti Malayo)
35. Collins, James T. (1983), "Penggolongan bahasa Bacan", *Nusantara* (iti Indones), No. 10, pp. 86–125
36. Gorap (https://www.ethnologue.com/18/language/goq/) iti *Ethnologue* (Maika nga ed., 2015)
37. Kupang Malay (https://www.ethnologue.com/18/language/mkn/) iti *Ethnologue* (Maika nga ed., 2015)
38. Baird, Louise (2008). *A grammar of Klon: a non-Austronesian language of Alor, Indonesia*. Canberra: Pacific Linguistics.
39. Klamer, Marion (2014). "The Alor-Pantar languages: Linguistic context, history and typology.". Iti Klamer, Marian (ed.). *Alor Pantar languages: History and Typology*. Berlin: Language Sciences Press. pp. 5–53. doi:10.17169/FUDOCS_document_000000020993 (https://doi.org/10.17169%2FFUDOCS_document_000000020993).
40. Bandanese Malay (https://www.ethnologue.com/18/language/bpq/) iti *Ethnologue* (Maika nga ed., 2015)

- Lim, Sonny (1988). "Baba Malay: the language of the 'Straits-born' Chinese". Iti Steinhauer, H. (ed.). *Papers in Western Austronesian Linguistics No. 3*. Pacific Linguistics Series A – No.78. Canberra: Pacific Linguistics, The Australian National University. pp. 1–61. doi:10.15144/PL-

A78 (https://doi.org/10.15144%2FPL-A78). hdl:1885/145107 (https://hdl.handle.net/1885%2F145107). ISBN 0-85883-382-4.

Dagiti akinruar a silpo

- *A Baba Malay Dictionary* (https://web.archive.org/web/20071025083847/http://www.tuttlepublishing.com/periplus/shopping/product_details.php?id=0804837783) by William Gwee Thian Hock
- Malay creole boy, Hottentot Square Cape Town; Malay boy of Cape Town [picture] / George French Angas delt. et lithog. (http://catalogue.nla.gov.au/Record/1847331)
- The Malay Chetty Creole Language Of Malacca A Historical And Linguistic Perspective (https://web.archive.org/web/20150724001720/http://eprints.usm.my/10599/1/The_Malay_Chetty_Creole_Language_Of_Malacca_A_Historical_And_Linguistic_Perspective.pdf)

Bibliograpia

- *Ethnologue*: Naibatay iti Malayo a kreol (http://www.ethnologue.com/subgroups/malay-based-0)

Naala manipud iti "https://ilo.wikipedia.org/w/index.php?title=Sasao_a_panagtagilako_a_Malayo_ken_kreol&oldid=359697"

Daytoy a panid ket naudi a naurnos idi 1 Mayo 2020, 21:37.

Ti teksto ket magun-od babaen ti Lisensia ti Creative Commons Attribution-ShareAlike; dagiti mainayon a termino ket mabalin pay a maipakat. Kitaen dagiti Termino ti Panagusar para kadagiti salaysay.